

1. Téma   **Investovanie** Pravidelné investovanie

2. Vyučovací predmet, odporúčaná veková kategória

Matematika, Základy spoločenských vied, Osobné a rodinné financie

2. stupeň ZŠ, nižší alebo vyšší stupeň viacročných gymnázií

3. Kľúčové slová

jednorazová investícia, pravidelná investícia, metóda pravidelného investovania, volatilita

4. Ciele

- pochopiť výhodu diverzifikácie v čase,
- uvedomiť si dôležitosť pravidelného investovania.

5. Základné pojmy

Investovanie môže byť aj jednoduché a diverzifikované (mať rozložené riziko). **Investujte:**

- **pravidelne** (mesačne, štvrťročne, ročne)
- **rovnakú čiastku**
- do nástrojov s nízkou menovitou hodnotou (napr. podielové fondy)

Rovnako ako sme zvyknutí ukladať peniaze do rôznych finančných produktov, akými sú napr. stavebné sporenie alebo dôchodkový fond, existuje možnosť pravidelne investovať do podielových fondov. V takomto prípade ide o rozloženie investície v čase, pričom podstatou každej pravidelnej investície je tzv. „nakupovanie priemerom“.

Pri pravidelnom investovaní rovnakej čiastky je pri poklese hodnoty podielového listu nakupovaný väčší počet podielových listov. Samozrejme to platí aj naopak, pri náraste hodnoty podielového listu sa týchto cenných papierov kúpi menej. Z toho vyplýva, že sa neoplatí pravidelne investovať do fondov, ktoré majú malý ale „stabilný“ rast – ako napr. fond peňažného trhu. Naopak najvhodnejšie nástroje pre pravidelné investovanie sú fondy akciové a zmiešané. Všeobecne povedané, tieto fondy sľubujú vyšší výnos a tiež sú najviac volatilné (kolísavé). Práve kolísanie umožní nakúpiť väčší počet podielových listov.

Výhody pravidelnej investície:

1. Pravidelná investícia je jednou z možností ako nazhromaždiť zaujímavý kapitál.
2. Pri pravidelnom investovaní kolísanie ceny obvykle nespôsobí také straty ako pri jednorazovom nákupe cenných papierov v nevhodnom čase.
3. Akékoľvek pravidelné investovanie udržuje investorove emócie „na uzde“.
4. Táto metóda je predovšetkým vhodná pre investorov, ktorí nemajú dostatok voľných finančných prostriedkov na jednorazové zainvestovanie.
5. Možnosť nižšej ceny za podielový list. (Investorovi sa priemerujú ceny podielových listov, ktoré nakupuje, čo môže zabezpečiť celkovú nižšiu cenu než u jednorazového nákupu.)

Príklad:

Dvaja investori sa rozhodli investovať do rovnakého podielového fondu. Jeden z nich, pán Jednorazový, sa rozhodol pre jednorazový nákup podielových listov. Druhý, pán Priemerný, sa rozhodol investovať každý mesiac, vždy jedenásteho v mesiaci (po výplate). Obidve investície budeme pre názornosť sledovať na reálnych údajoch na akciovom fonde U.S.Pioneer Fund, od 11.12.2001 do 2.9.2005. Pán Priemerný vložil 45 úložiek-vkladov po 100 USD, čo je 4500 USD, a pán Jednorazový nakúpil 11.12.2001 podielové listy za 4500 USD (platiť mohli aj v eurách, ich investícia sa na USD prepočítala).

Celkový stav oboch investícií k dátumu 2.9.2005 sumarizuje tabuľka, ceny sú v USD, lebo fond je denominovaný v tejto mene. Z tabuľky je vidieť, že pán Priemerný nazhromaždil väčší počet podielových listov za pozorované obdobie a dosiahol vyšší zisk než pán Jednorazový. Tento fakt bol umožnený tým, že hodnota podielových listov v období máj 2002 až december 2003 poklesla. V tomto období nakupoval pán Priemerný viac podielových listov (PL) a mohol tak dosiahnuť vyššie celkové zhodnotenie.

Pán	Jednorazový	Priemerný
Počet PL	939,46	1000,65
cena	4 500,00	4 500,00
cena na PL	4,79	4,50
hodnota k 2.9.2005	4 828,81	5 143,33
zisk k 2.9.2005	328,81	643,33

Príklad je samozrejme vo viacerých aspektoch zjednodušený, ale dáva peknú predstavu o tom, ako funguje pravidelné investovanie (zdroj: www.kfp.cz).

Kurzy podielových listov v jednotlivých obdobiach

Pri poklese hodnoty podielového listu investor nakupuje väčší počet lacnejších podielových listov, a naopak pri raste kurzu sa nakupuje menší počet drahších podielových listov.

Priemerná cena nadobudnutých podielových listov teda môže byť nižšia ako je priemerný kurz podielových listov za celé sledované obdobie.

A aj keby ste boli bývali investovali v tom najmenej vhodnom okamihu (pred krachom na Newyorskej burze v r. 1929) a ďalej pravidelne investovali rovnakú čiastku, po 10 rokoch by ste boli zarábali 6%, aj keď burzový index bol iba na 43% pôvodnej hodnoty!!!

Väčšina podielových fondov ukončila minulý rok s poklesom hodnoty. Rasty a poklesy na finančných trhoch sú absolútne bežné. Úspešní investori hovoria, že najlepší čas začať investovať je práve dnes, pretože už zajtra majú vaše investície o deň menej možností na rast. Ak chcete nechať svoje úspory zarobiť, kľúčový je pri tom čas.

Ako si rozdeliť úspory tak, aby ste zbytočne neriskovali? Základom je vytvoriť si rezervu vo výške šesťmesačných výdavkov, ktorú máte vždy poruke. Ideálne na bežnom účte v banke. Je to krátkodobý „vankúš“, ktorý slúži pre prípad núdze, ak napríklad pridete o prácu. Pokryje vám účty a umožní pohľadať si vhodné nové zamestnanie bez zbytočného stresu.

Až keď máte rezervu, môžete sa pustiť do investovania. Platí zlaté pravidlo, že po odpočítaní bežných výdavkov by vám mala ostať aspoň tretina platu. A časť z nej môžete pravidelne investovať.

Konzervatívne fondy nie sú pre mladých

Prvým krokom pri investovaní je riziková analýza a finančný plán. V ňom sa určí, koľko financií môžete pravidelne, čiže každý mesiac, investovať. Investície sa následne rozložia do viacerých fondov tak, aby sa čo najviac znižovalo riziko z kolísania trhov.

Najväčšou chybou, ktorú ľudia robia na začiatku investovania, je zbytočne opatrný prístup. Mladí ľudia si, v snahe ochrániť svoje investície, vyberajú konzervatívne fondy. Mladý človek však nemá v prípade cieľa vzdialeného 15 či viac rokov v konzervatívnom fonde čo robiť. Platí to aj o 40-ročných ľuďoch, ktorí si chcú sporiť na dôchodok. Títo všetci môžu byť bez problémov v akciových fondoch.

Na hojdačke

Kolísanie trhov nie je pri pravidelnom investovaní problém, treba len vedieť, ako na to. Nikto, ani slávni investori kategórie Warren Buffett nemajú krištáľovú guľu a nedokážu presne predvídať poklesy a rasty jednotlivých akcií či celých trhov. Preto robia opatrenia, aby riziko minimalizovali.

To isté platí pre každého „malého“ investora. Najsilnejšou zbraňou obyčajného človeka pri investovaní je dlhodobé a pravidelné investovanie. Mnoho ľudí robí chybu, keď nakupuje akcie po období rastu a predávajú sklamaní po tom, ako poklesnú.

Správna stratégia je opačná: nakupovať pravidelne za rovnakú sumu a v čase poklesu nakupovanie dočasne zvýšiť. A za každú cenu dodržať investičný horizont a stratégiu uvedenú v investičnom pláne.

Podstatná je pravidelnosť

Kľúčovým slovom pri investovaní je pravidelnosť. Ak investujete jednorazovo 1200 eur do akciových podielových fondov či priamo do akcií, je riziko zásadne vyššie ako pri investícii po 100 eurách mesačne počas jedného roka. Prečo?

Pri jednorazovom nákupe môžete nastúpiť na trh práve v okamihu vysokých cien podielov alebo akcií, ktoré neskôr môžu klesnúť. Ak sa tak stane, tak na vykrytie poklesu potrebujete dlhé obdobie rastu.

Pravidelná investícia však umožňuje priemerovanie ceny. Aj keby ste na úvod nakúpili drahšie, pri nákupe akcií či podielov po ich poklese sa ich cena priemeruje a vy si vytvárate priestor na zisk z rastu. Dôležité je smerovať pravidelné investície do viacerých podielových fondov rôzneho typu.

Ak máte pred sebou aspoň 10 rokov investovania, určite v portfóliu nesmú chýbať akciové fondy. Dôležité je udržiavať svoje portfólio diverzifikované, aby vám silný pokles v jednom segmente neznehodnotil vašu investíciu. Ak je vaše portfólio príliš úzke a špecializované (napríklad len do automobiliek alebo IT sektoru alebo len do Číny), treba ho rozšíriť.

Pravidelné investovanie môžete začať aj s malou sumou napríklad 20 či 50 eur mesačne. A túto sumu je ideálne postupne zvyšovať.

Investujte pravidelne, nech sa na trhu deje čokoľvek!!!

Dlhodobo investujte do volatilných nástrojov, ktoré sú diverzifikované aj do akcií.

6. Poznámky